

יצחק ברקאי:

„שייטבו כולם ביחד תחת גג אחד!“

העולים החדשים חזרו לכותרות: תכנית הטלוויזיה כולבוטק המחישה את בעיות הביורוקרטיה, שעמנו הם נאלצים להתמודד, והיתה גם פרשת שני העולים מרומניה, שנתקעו בנמל-התעופה בן-גוריון.

בסוף השבוע פורסם כי ליצחק ברקאי, יושב-ראש המחלקה לקליטה בהסתדרות וחבר-הוועדה המרכזת יש תוכנית מהפכנית שתפתור את כל כאבי-הראש של העולים החדשים בתחילת דרכם בארץ, ואת בעיות הקליטה של ישראל. מסתבר כי הצעתו חוזרת במדויק על הצעת אורי

אבנרי לפני שבועיים, במדור יומן אישי. הבעיה המרכזית של עולה חדש, המגיע ארצה, היא שהוא צריך לבזבז עשרות ימים קשים ומעצבנים בין המישרדים השונים במקומות שונים בארץ. יש לו קשיי שפה, הוא לא מבין את המערכת, וזה שובר אותו. ככולבוטק המחישו זאת נהדר. העולה החדש נופל בין הסוכנות היהודית, מישרד-הקליטה ומישרדים נוספים. כל זה בגלל מילחמות-היהודים. הלוואי שהיה אפשר לרכז כל זאת תחת גג של מישרד אחד, אבל זה חלום ליל-קיץ

בירוקרטיה

בפוליטיקה הישראלית.

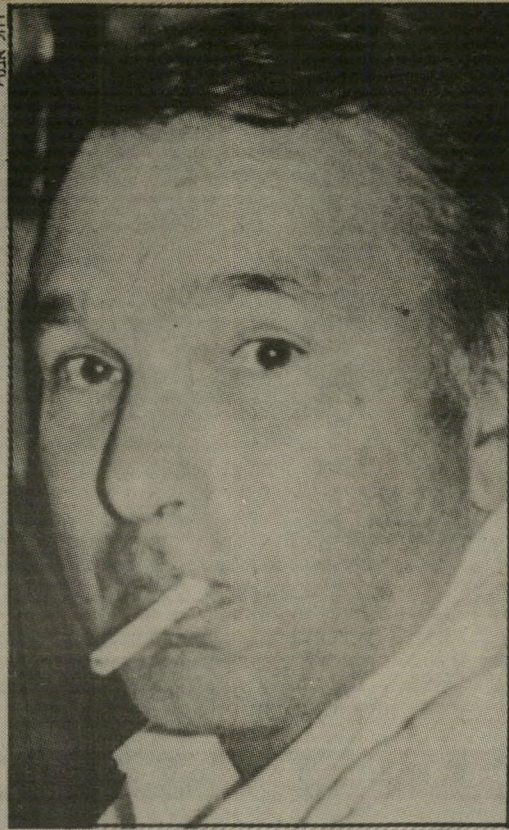
● מהו פיתרון-הקסמים שלך לבעיה?

אני מציע לקצר את הוויכוח-הלורוה, שנאלץ העולה החדש לעבור בחורשי הראשונים בארץ. פשוט מאוד: תחת שייאץ להתרוצץ בין המישרדים השונים ולבזבז כסף וזמן — יישבו פעם בשבוע באולם אחד, אולי אפילו כבר בנמל-התעופה, נציגי כל המישרדים. אני מדבר על מישרד-הפנים, מישרד השיכון-הבינוי, מישרד-הקליטה, הסוכנות היהודית ועוד. כל מה שיצטרך העולה החדש לעשות זה לעבור בנתח משולחן לשולחן. אני מציע שיהיה שם גם מתורגמן, שיפתור את בעיית השפה. כך יוסבר לו הכל, בכל התחומים, כשפתו, בניחותא, כלי ריצות.

נכון שלא מדובר בהצעה שתשנה את העולם, אבל קבלת-הפנים הראשונה לעולה-החדש היא הזכורה לו יותר מכל, והיא שתקבע את סיכויי ההצלחה של קליטתו בארץ.

● את הרעיון שהעלית בעת, העלה אורי אבנרי במדורו ב„העולם-הזה“ לפני שבועיים. האם קראת זאת?

אני מודה ומתוודה שלא. דווקא אז לא קראתי אותו. הרעיון נולד אצלי, כשצפיתי בתכנית כולבוטק בטלוויזיה. מסתבר שאנחנו חושבים באופן דומה. (דפנה ברק)



ירון לונדון:

„לא הייתי שואל ילדה קטנה על מוצאה!“

חיה סמיר, צעירה מוסלמית שהתגישה בימים אלה לצבא, סיפרה בתוכנית סיבה למסיבה כי ירון לונדון היה האיש שגילה לה בגיל 8 שהיא מוסלמית. לונדון ריאין את אביה, עיתונאי שברח ממצריים, שהביא איתו לאולפן את בתו הקטנה. סמיר סיפרה השבוע כי ירון לונדון בעצם שינה את חייה.

ביקשתי מירון לונדון שיספר על אותו ראיון מפורסם. אני לא כל-כך זוכר מה היה באותו ראיון. נדמה לי שהראיון היה

טלוויזיה

כאשר (אנור אלי) סדאאת הגיע לארץ.

אני אבל זוכר היטב את אביה של חיה. איש מעניין מאוד. אני מבין שחיה הפכה כימים אלה לשלאגרי, אבל לצערי גם לא ראיתי את הראיון איתה בסביבה למסיבה.

● האם זו היתה פליטת-פה?

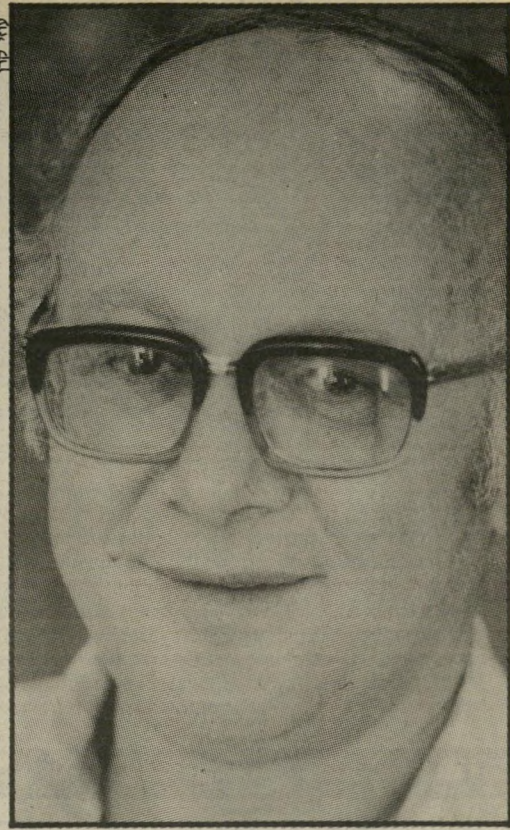
עד כמה שאני זוכר, אף אחד לא אמר לי שהילדה אינה יודעת את מוצאה המוסלמי. לא הייתי חוטא ככונה בעניין זה. לא חושב שהייתי שואל ילדה בת 8 איך זה להיות מוסלמית במדינת ישראל, אילו הייתי יודע שהיא אינה יודעת כלל שהיא מוסלמית. נראה שאביה שכת לספר לה על מוצאה.

● פגשת אותה, מאז אותו ראיון?

כן. לפני כמה חודשים פנתה אליי צעירה באחת התוכניות שלי, וסיפרה שהיא בתו של סמיר. היא לא הוכירה את הראיון, ולא דיברה איתי על הרגשותיה מאז.

● השבוע היא סיפרה כי שינתה את חייה. איך אתה מרגיש לשמע אמירה כזו?

נו טוב, על מישקל כל המציל נפש אחת... אני חושב שכל המשנה לטובה את מסלול-חיי של אדם אחת, כאילו שינה מסלולה של תבל כולה. (רונית אנטלר)



זאב שיף:

„כשהסכמים משתבשים — טורפים את הקלפים!“

אחרי חודשים רבים שבהם כונה איש-השב"כ יוסף גינוסר בעיתונות הישראלית בשם-הצופן ג' פירסמה העיתונאית הישראלית מיכל מירון את שמו המלא בירחון תוצרת-חוץ פנטהאוז (ראה עמוד 4). הפירסום זכה בסיקור מובלט גם בעיתונות הישראלית.

באחרונה זה הפך לשיטה: עיתונאים ישראלים מדווחים מידע, שנפסל על-ידי הצנזורה, לעיתונות הזרה, ואחר-כך מצטטים את הכתוב בה.

שוחחתי על כך עם הפרשן הצבאי של העיתון הארץ, זאב שיף.

● קרה באחרונה משהו ביחסים צנזורה-עיתונות?

כן, הרבה גדרות נפרצו באחרונה. הבעיה היא שאנחנו לא מתאימים את עצמנו לתקופה החדשה, הן מבחינה טכנולוגית והן מבחינת האירועים. עד לאחרונה היו אלה כללי-מישחק, שאם רוצים לשבור אותם — אין זה קשה. להיפך: האמצעים הטכנולוגיים החדשים מאפשרים לעשות זאת בקליקלות.

● לעשות מה? להרליף לחו"ל?

וראי. בעזרת הטלסק, את יכולה להעביר ידיעה מבלי לחתום את שמך עליה.

● אמרת שבעבר היו נהוגים כללי-מישחק מסויימים.

קוראים לזה מישמעת-עצמית של כתב. מישמעת כזאת היתה נהוגה גם כמהלך מילחמת-העולם השנייה. הרי אין בתי-מישפט בתחום הזה. ישנה ועדה המורכבת מוועדת-העורכים ונציגות של

צנזורה

צה"ל. נרגע שהסכמים מתחילים להשתבש — צריך לטרוף את הקלפים.

● מה אירע כאן? מדוע התחילו ההסכמים להשיב תבש?

קצב האירועים האחרונים תרם לכך. פרשיות כמו ועגנו, השב"כ, פולארד ואיראן, שהן כולן פרשיות ביטחוניות, עוררו עניין בעולם כולו. כך נכנסה גם העיתונות הזרה למירוץ. אנב מתפרסמות שם ידיעות בלתי-נכונות, המצוטטות אחר-כך בארץ. לכן צריך להיערך מחדש בנושא הצנזורה.

● איך אתה מציע להיערך?

איני מאמין שניתן לנקות לגמרי את השולחן ולבטל לחלוטין את מוסד הצנזורה. ככל זאת, אנחנו נמצאים במצב של מילחמה. מצד שני, ברור שכללי-המישחק צריכים להיקבע מחדש. בשנים האחרונות הוכיחה הצנזורה כי היא הרבה יותר ליברלית, אין הוכחה טובה יותר מאשר התנהגותה במשך מילחמת-הלבנון. מצד אחד, יש כוחות הנאבקים נגד הליברליות הזאת, ומצד שני, העיתונות הישראלית וחלק מהעיתונות הזרה העניקו לנו דיוקן של חברה פתוחה, ליברלית, שבה יש לעיתונות תפקיד חשוב. צריך לכנס את נציגיהם של כל העיתונים, לא רק את ועדת העורכים, ולגבש כללים חדשים. (דפנה ברק)